

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 1991 /2 (Siyasi Parti Kapatma)

Karar Sayısı : 1992/1

Karar Günü : 10.7.1992

R.G. Tarih-Sayı :25.10.1992-21386

DAVACI : Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

DAVALI : Sosyalist Parti

DAVANIN KONUSU : Ülkenin ve ulusun bölünmez bütünlüğünü bozacak eylemlerle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın dördüncü kısım hükümlerine aykırı davranışta bulunan Sosyalist Parti'nin kapatılmasına karar verilmesi istemidir.

I- İDDİANAME :

(...)

Parti Genel Merkezince Bastırılıp dağıtılan Yayınlar;

1- Sosyalist Parti Yayınları Serhıldan Çağrılar - 2, Sayfa 31'de,

"... bu ülkeyi, bu kavimler kapısını eşit ve gönüllü birliğin olduğu, ulusların kendi geleceklerini özgür olarak tayin ettikleri, isterse özgür olarak birleştikleri bir kardeşlik, bir kültür, bir emekçi vatani haline getirebilirler.

.....

Yaşasın Türklerin ve Kürtlerin kardeşliği,

Yaşasın Türk halkı, Kürt halkı."

2- Sosyalist Parti Yayınları Kürt Sorunu Çözüm - 4, Sayfa 3'de;

"Çöküntü, rejimin en zalim olduğu, en çaresiz olduğu yerden başladı. Düzen partileri Fırat nehrinin doğusunda bittiler. Kürt halkının yaşadığı topraklarda ... rastlanmıyor"

Demokratik, federal, emekçi cumhuriyeti başlığı altında 16-17-18-19-20 nci sayfalarda;

"- Kürt milleti, kendi kaderini tayin hakkına kayıtsız şartsız sahiptir. Eğer, isterse ayrı bir devlet kurabilir. Emekçilerin çıkarı, demokratik bir halk devrimiyle tam hak eşitliği ve özgürlük temelinde, gönüllü birliği gerçekleştirmededir. Ayrılma hakkı, gönüllü birliğin her zaman vazgeçilmez koşuludur.

- Birlikte veya ayrı yaşamak milletlerin özgür iradelerine bağlıdır. Bu özgür iradenin ortaya konabilmesi için, Kürt illerinde referandum yapılmalıdır. Referandumda, ayrılmayı savunanlar da özgürce propaganda yapabilmelidir.

- Bugünkü tarihsel koşullarda, iki milletin emekçilerin yararına olan çözüm, iki federe devletin eşit olarak katıldığı, demokratik, federal bir cumhuriyettir. Bu federasyonda iktidar, köylerden ve mahallelerden başlayarak, ilçelerde, illerde, federe ve federal düzeyde demokratik seçimlerle belirlenen halk meclisleri aracılığıyla kullanılır.

İlçe ve il yönetimleriyle, federe hükümetler ve federal hükümet, bu meclislerin yürütme organlarıdır, meclislere karşı sorumludurlar.

Federal Halk Meclisi iki meclisten oluşur, temsilciler meclisi ve milletler meclisi,

Temsilciler Meclisi, belli sayıda yurttaşa bir milletvekili olmak üzere bütün yurt çapında yapılan seçimlerle belirlenir.

Milletler Meclisi, her federe devletten eşit sayıda seçilmiş üyenin katılımıyla oluşur.

Yasalar her iki mecliste çoğunluk kararıyla kabul edilir. Meclislerden birinin reddettiği yasa yürürlüğe girmez.

Çalışma yasası, ceza yasası, medeni yasa, yargı usulü yasaları bütün ülkede yürürlükte, federal organlarca kabul edilir.

- Her federe devlette azınlıkların çoğunlukta olduğu ilçe ve illerde halk isterse bölgesel özerklik uygulanır.

- Federal Anayasa, iki milletin ortak anayasasıdır. Her iki milletin ayrı ayrı çoğunluğu tarafından referandumla kabul edilerek yürürlüğe girer. Federe devletlerin ayrıca kendi anayasaları vardır. Federal Anayasa, federe cumhuriyetler tarafından benimsendiği ölçüde giderek artan unsurları kapsar.

- Federal Cumhuriyetin bayrağı ve marşı, Türklerin ve Kürtlerin ortak bayrakları ve marşlarıdır. Ayrıca her federe devletin kendi bayrağı ve marşı vardır. Federasyonun ismi tek bir millete dayandırılmaz.

- Yurt savunması, savaş ve barış sorunları, uluslararası ilişkilerde temsil anlaşmaları yapmak, federal organların yetkisindedir.

- Her federe devlet, yabancı devletlerle ticari ve kültürel alanlarda doğrudan ilişkiler kurabilir, konsolosluklar açabilir.

- Her yönetim kademesinde iktidar bütünüyle halk meclislerinde ve bu meclislere karşı sorumlu olan yerel yönetimlerde. Bu yönetim sistemi dışında merkezi idarenin atadığı valilikler, kaymakamlıklar, emniyet ve jandarma örgütü kaldırılır. Bu demokratik yönetim sistemi, aynı zamanda milli eşitlik ve özgürlüğü de güvence altına alır.

Yerel güvenlik örgütleri, yerel meclislere sorumlu olan yerel yönetimlerin emrindedir. Köy güvenlik örgütleri, köy gençlerinden oluşur ve köy kurullarının emrindedir.

- Ulusal ve toplumsal gelişme yanında kardeşliğin de önünde engel oluşturan toprak ağalığı, aşiret reisliği ve her türlü Ortaçağ ilişkisi, köylülerin seferber edilmesine dayanan ve köylü komitelerinin önderlik ettiği bir toprak reformuyla kaldırılır.

(...)

VII- İNCELEME VE GEREKÇE :

A- Ön Sorunlar Yönünden :

(...)

B- ESAS YÖNÜNDEN :

I- Genel Açıklama :

Anayasa'nın 68. maddesinin ikinci fıkrasında "Siyasi partiler, demokratik Siyasi hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır." ilkesine yer verildikten sonra üçüncü fıkrasında da "Siyasi partiler önceden izin almadan kurulurlar ve Anayasa ve kanun hükümleri içinde faaliyetlerini sürdürürler." denilmektedir.

(...)

Devletler hukukunda, genellikle, "devletin varlığını güçlendirerek sürdürmek, bağımsızlığına ve geçerli (mesnî) yapısına yönelik tehlikelere karşı önlemler alıp uygulamak" yetkisi biçiminde tanımlanan kendini koruma hakkı, insan hak ve özgürlüklerinden başlayarak demokratik toplum düzenini bozucu, devletin öğelerini yıkıcı eylemleri karşılayacak her tür çabayı kapsar. Bunların başında, bireylerin ve devletin yaşam hakkının bulunduğu tartışmasızdır. Görüş, öneri olmaktan çıkıp eyleme dönüşen sakıncaları gidermek için yasal düzenlemelerin gerçekleştirilmesi hukuk devleti için en doğal davranıştır. Bir hakkı değil, haksızlığı kaldıran hukuksal oluşumlar, konuya göre özellik taşır. Bu bakımdan, Anayasa ve Siyasi Partiler Yasası'nda yer alan sınırlayıcı düzenlemeler, devletler hukukunda öngörülen devletin kendini halkını koruma hakkının kapsamı içinde kalmakta ve demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun düşmektedir. Dayandığı temelleri korumak amacıyla hukuk içinde aldığı önlemler nedeniyle bir devletin kusurlu bulunup suçlanması düşünülemez.

Konuya açıklık kazandırmak için, devletin temel öğelerini belirlemek ve bunları korumak amacıyla Anayasa'ya ve Siyasi Partiler Yasası'na konulmuş bulunan kısıtlamaların kaynağını, toplumsal uzlaşmanın temelini oluşturan, Anayasa'nın özünü ve ereğini de ortaya koyan ilgili kuralları da ele almak gerekir. şöyle ki:

"MADDE 1.- Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir."

"MADDE 2.- Türkiye Cumhuriyeti toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayış içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir."

"MADDE 3.- Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir.

Bayrağı, şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır. Millî marşı "İstiklal Marşı"dır."

"MADDE 4.- Anayasa'nın 1. maddesindeki Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile, 2 nci maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri ve 3 üncü maddesi hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez."

Anayasakoyucu, yukarıdaki düzenlemelerle ulusal birliğimizin değişmez ilkelerini ve devletin tekil yapısını ortaya koymuştur. Bu ilkeler arasında öncelikli olanların ülke-ulus bütünlüğü ve Atatürk milliyetçiliği olduğu görülmektedir. Atatürk'ün "Ne mutlu Türk'üm diyene" özdeyişiyle simgelediği bu ulusal ilkeler çevresinde toplananlar, birlik ve dayanışmayla, Kurtuluş Savaşı'nda ve Lozan'da başarıya ulaşarak Türkiye'yi gelecek kuşaklara emanet etmişlerdir.

(...)

4- Sav ve Savunmanın Değerlendirilmesi :

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın İddianamesi ve Esas Hakkındaki Görüş Yazısı incelendiğinde davalı parti ile ilgili kapatılma isteminin "Devletin Ülkesi ve Milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak" nedenine dayandırıldığı görülmektedir. Sosyalist Parti de savunmalarında, söz konusu faaliyetlerinin bu kapsama alınamayacağını ileri sürmektedir.

Bu nedenle, öncelikle devletin ülkesi ve milletiyile bölünmez bütünlüğü ve Atatürk milliyetçiliği kavramlarının anlamı üzerinde durulması gerekmiştir.

"Bütünlük ilkesi" ilk olarak Misak-ı Millî 'nin birinci maddesinde "... İslâm çoğunluğu bulunan yerleşik toprak parçalarının tamamı hakikaten veya hükmen hiçbir sebeple ayırma kabul etmez küldür." biçiminde yer almıştır.

İsmet İnönü, Lozan Barış Andlaşması görüşmelerinde, bütünlük ilkesini "Büyük Millet Meclisi Hükümeti; Türk Yurdu'nun birliğine ve bölünmezliğine en büyük önemi vermekte, hakların ve ödevlerin, çıkarların ve yükümlülüklerin yurttaşlarca eşit olarak paylaşılması gerektiğine inanmaktadır." biçiminde açıklamıştır.

Devletin, ülkesi ve milletiyile bölünmezliği ilkesi, değişik yönleriyle Anayasa'nın birçok maddesinde özellikle vurgulanmış, Türk Milletinin bağımsızlığı ve bütünlüğüyle, ülkenin bölünmezliğini korumak devletin temel amaç ve görevleri arasında gösterilmiştir (Madde 5). Ülke ve ulus bütünlüğünü korumak için temel hak ve özgürlüklerin kısıtlanabileceği de (Madde 13 ve 14) kabul edilmiş, aynı amaçla basın ve dernek kurma özgürlüklerine özel sınırlamalar

getirilmiş (Madde 28, 30, 33), gençlerin bu anlayış doğrultusunda yetişme ve gelişmelerini sağlayıcı önlemler alınması devlete özel görev olarak verilmiş (Madde 58), bu alanda bilimsel araştırma özgürlüğüne sınırlama konulmuş (Madde 130), radyo ve televizyon yayınlarının ülkenin ve milletin bölünmez bütünlüğünü koruyacak biçimde yapılması istenmiş (Madde 133), kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına bu nedenlerle yönetimin müdahalesi uygun bulunmuş (Madde 135), birlik ve bütünlük konusunda işlenecek suçlar için özel mahkemelerin kurulması öngörülmüş (Madde 143), aynı konu TBMM Üyeleri ve Cumhurbaşkanı yeminlerinin temel öğelerinden birini oluşturmuş (Madde 81, 103), Siyasi partilerin uyacakları esasların başlıcaları arasında yine "bölünmez bütünlük" ilkesi yer almıştır.

(...)

Devletin bölünmez bütünlüğü ile dil konusundaki kurallar, yaptırımsız değildir. Herşeyden önce bu konularda genel ilkeyi koyan Anayasa'nın 3. maddesi, Anayasa'nın 4. maddesine göre "Değiştirilemez ve değiştirilmesi, teklif edilemez": Öte yandan, Anayasa'nın 69. maddesi, bu sınırlamalara uymayan devlet düzeni kurma yasağını içeren 14. maddeye aykırı davranan Siyasi partilerin temelli kapatılacağını öngörmektedir.

(...)

Gerek Anayasa'ya gerek Siyasi Partiler Yasası'na göre ülke ve ulus bütünlüğü, devletin bölünmezliğinin temel öğeleridir. Faaliyet, ister ülke, ister ulus bütünlüğüne yönelik olsun, sonuçta, devletin bölünmez bütünlüğünün tehlikeye girmesi söz konusudur. Ülke bütünlüğünün hedef alınmasının, ulus bütünlüğünü; ulus bütünlüğünün hedef alınmasının, ülke bütünlüğünü bozacağı kuşkusuzdur. Anayasa ve Yasa, bu değerleri birlikte ve ödünsüz, mutlak olarak korumayı amaçlamıştır.

(...)

Egemenliğin kullanılması hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz." hükümleri yer almıştır. Bu kurala göre, yasama organını özgür istenciyle ulus belirleyecektir. Hangi köken ya da soydan gelirse gelsin herkes ulus kapsamındadır. Böylece, ülke, ulus ve egemenlik, bir bütünlük ve uyum içinde gözetilmesi gereken kavramlar olarak ortaya çıkmaktadır.

Bölünmez bütünlük ilkesi, devletin bağımsızlığını ülke ve ulus bütünlüğünün korunmasını da kapsar. Kuruluşundan beri tekil devlet olan Türkiye Cumhuriyeti'nin, bu tarihsel niteliği Anayasa'lara yansımış olup korunması konusunda güçlü yaptırımlar getirilmiştir, Özen ve duyarlılıkla sürdürülen yapı, ulusun varlık nedeni olup başka ülkelerin koşulları ile bir tutulamaz. Bu temel ilkeden ödün verilemez. Gerçekte olmayan bir insan hakkı sorunu ileri sürülerek, devleti parçalamaya yönelik bir girişime, azınlık bulunduğu bahanesi dayanak yapılamaz. Tekil devlet esasına göre düzenlenen Anayasa'da federatif devlet sistemi benimsenmemiştir. Bu nedenle Siyasi partiler, Türkiye'de federal sistem kurulmasını savunamazlar. Devlet yapısında "bölünmez bütünlük" ilkesi; egemenliğin, ulus ve ülke bütünlüğünden oluşan tek bir devlet yapısıyla bütünleşmesini gerektirir. Ulusal devlet ilkesi, çok uluslu devlet anlayışına olanak vermediği gibi böyle düzende federatif yapıya da olanak yoktur. Federatif sistemde federe devletler tarafından kullanılan egemenlikler söz konusudur. Tekil devlet sisteminde ise, birden çok egemenlik yoktur. "Devletin ülkesi ve ulusuyla bölünmez bütünlüğü" kuralı, azınlık yaratılmamasını, bölgecilik ve ırkçılık yapılmamasını ve eşitlik ilkesinin korunmasını içermektedir. "Egemenlik" ve "devlet" kavramlarının, "ulus" kavramıyla bütünleşmesi, devletin herhangi bir etnik kökenden gelenlerle ya da herhangi bir toplumsal sınıfla özdeşleştirilmesine engeldir. Bunun nedeni; ulusun çeşitli toplumsal sınıflardan oluşmasına karşın sınıflar üstü bir kavram olmasıdır. Bunun için, egemenliğin kullanılmasını tek bir toplumsal sınıfa bırakan ya da bir toplumsal sınıfı egemenliğin kullanılmasından alıkoyan veya egemenliği bölen düzenlemeler bölünmez bütünlük ve tekil devlet ilkesine ters düşer.

Dosyadaki kanıtların öncelikle Siyasi Partiler Yasası'nın 101. maddesine göre değerlendirilmesi gerekmektedir.

İddianame'de, parti yayınlarından "Serhıldan Çağruları-1, Kawa Ateşi Yaktı", "Serhıldan Çağrılar-2, Karpuz Değil Cesaret Ekin", "Kürt Sorununa Çözüm-4" ve bunların yanında bildiriler ve duvar afişleriyle 24-25 Ağustos 1991 günlü kapalı salon, 13.10.1991, 16.10.1991 ve 17.10.1991 günlü açık hava toplantılarıyla 11.10.1991 günlü televizyonda açık oturumda ve 13.1.1991 günü TRT'de yapılan konuşmalar kanıt olarak sunulmuştur.

Doğu Perinçek'in Sosyalist Parti Genel Başkanı olmadan önce yapmış olduğu konuşmalar Parti tarafından benimsenerek bastırılıp "Serhıldan Çağrılar-1" ve Serhıldan Çağruları-2" adlı Parti yayınları arasında yer almıştır. Her iki broşürün kapağında "Doğu Perinçek" adı yazılıdır. "Kürt Sorununa Çözüm-4" broşürü de Sosyalist Parti Genel Başkanı Doğu Perinçek'in imzasıyla davalı parti tarafından yayımlanıp dağıtılmıştır. Sosyalist Parti Genel Başkanı Doğu Perinçek,

Anayasa Mahkemesi'nde yaptığı sözlü açıklamada, bütün kanıtların gerçeğe uygun ancak kendi siyasetleri açısından doğru olduğunu söylemiştir.

Anayasa'nın 69. maddesi birinci fıkrası ile ilgili yasaklar getiren 2820 sayılı Yasa'nın 78. maddesinin (a) bendinde, Siyasi partilerin "devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü" temel hükmünü değiştirmek amacını güdemeyecekleri belirtilmektedir. Davalı parti'nin, aykırı davrandığı öne sürülen, 2820 sayılı Yasa'nın 81. maddesinin (a) ve (b) bentlerinde;

(a) "Türkiye Cumhuriyeti ülkesi üzerinde millî veya dinî kültür veya mezhep veya ırk veya dil farklılığına dayanan azınlıklar bulunduğunu ileri süremezler".

(b) "Türk dilinden veya kültüründen başka dil ve kültürleri korumak, geliştirmek veya yaymak yoluyla Türkiye Cumhuriyeti ülkesi üzerinde azınlıklar yaratarak millet bütünlüğünün bozulması amacını güdemezler ve bu yolda faaliyette bulunamazlar." denilmektedir.

Yukarıda açıklanan gerçeklerle, ulusal ve evrensel hukuk kurallarına göre, Sosyalist Parti'nin dava konusu yayın ve konuşmalarında geçen kimi söz ve tanımlar incelendiğinde aşağıdaki durumlar saptanmıştır :

"KÜRT MİLLETİ-KÜRT HALKI-KÜRT İLLERİ" tanımlarını kullanmak ve bir sav olarak gündeme getirip, konuyu gerçek yönleriyle bilmesi olanaksız kimseleri kışkırtarak suça itmek Anayasa'ya aykırı bir eylemdir. Anayasa'ya göre devletin bir ulusu vardır. Ülkede yaşayan topluluklara kültür ve soy-boy farklılıkları nedeniyle ayrı bir ulus adı verilemez. Türk Ulusu bütünlüğü içinde Kürt kökeninden gelen vatandaşlarımız olmakla birlikte bunların bilimsel ölçülere ve tarihsel gerçeklere göre vatandaşlık kavramı ve hakları dışında ayrı ulus olarak nitelendirilmesi olanaksızdır. Devletin ögesi olan ve kendilerinin de içinde eşit biçimde yer aldığı ulusu etnik ve siyasal nedenlerle bölmek yürürlükteki Anayasa ve yasalara aykırı düşen bir eylemdir.

"KÜRT İLLERİ" Yönetmelik sınırları gösteren iller, ayrılık beldesi ve bölgesi değildir. Tüm yerleşim birimlerinin dokulaşmasında etnik ayrılık gözetilmemiştir.

"Ayrı bir devlet için REFERANDUM-FEDERE DEVLET-FIRAT'IN İKİ YAKASI-ÖZEL SAVAŞ" sözlerine gelince ;

Ulus, ÷lke ve devleti bölme amacının gerçekleştirme yolu ve yöntemi olarak benimsetilmeye ve uygulanılmaya çalışılmaktadır. Ülkenin tamamındaki durumu gözardı edip sınırlı bir yerin seçimi, varsayımlara dayandığı gibi, başka yerlerde yaşayan ve ülkenin tüm yerleşim yerlerine ve çalışma alanına dağılan Kürt kökenli yurttaşların varlığı da unutulmaktadır.

"Özel savaş" nitelemesi de özel amaçlıdır. Devletin başlattığı bir olay ve savaş yoktur. Her yurttaşın her yerde ve her zaman karşılaşılabileceği durumlar bahane edilerek terör yoluyla devlet parçalanmak, ÷lke bölünmek istenmektedir. Kamu düzenini, güvenlik ve emniyeti sağlamak için zorunlu uğraşlar savaş olarak nitelenemez. Devletin; asker, subay, polis, hekim, memur, öğretmen, din adamı, hâkim ve savcılarını ve yurttaşını kadın çocuk demeden öldürene yörenin kalkınması için yapılan tesisleri, araç ve gereçleri yakıp yıkarak halka hizmetleri engellemeye karşı savunma önlemi almaması düşünülemez.

"Kürt halkı ayağa kalkıyor, kimliğini eylemiyle kabul ettiriyor. Newrozunu kutluyor. Ezilen Kürt anayasa yapıyor, kanun yapıyor" sözleriyle ayaklanma, yakıp yıkmaya, kendiliğinden anayasa ve yasa düzeyinde işlem yapma gibi hukuk dışı oldu bittiler öv÷lmektedir. Parti, suç olan eylemi övemez. Suç olan eyleme özendirmez, suç olan eylemi kışkırtamaz. Suçlara öncülük veya yataklık yasaktır. Öldürme, yakma ve yıkmaya olayları normal gösterilmektedir.

Sosyalist Parti'nin savunmasında ÷lke ve ulus birliğini yıkıcı eylemler eşitlik, kardeşlik, gönüllü birlik, sözleriyle ört÷lmek istenmiştir. Yukarıya alınan sözlerin kardeşlik eşitlik ve gönüllü birlikle ilgisi yoktur. Hangi durum ve uygulamanın eşitsizlik yarattığı, neyin eşitliğe aykırı olduğuna ilişkin bir örnek gösterilemez .

Ulusçulukla ırkçılık karıştırıldığı gibi "Ulus olma" savı, tekil bir devlet içinde ancak bir ulus olacağından geçersizdir. Çok uluslu devlet yapısı Cumhuriyetin kurulmasıyla geride kalmıştır. Ayrı okul, ayrı eğitim, ayrı resmî dil, ayrı sınır, ayrı yönetim, ayrı devlet, asla tekil devlet ilkesiyle ve Anayasa'nın korumak görevi verdiği ilke ve değerlerle bağdaşamaz. Önerme, görüş açıklayıp çözüm yöntem ve biçimleri açıklamaktır. Düşünce ve görüş olarak belirtilen soyut bir durumdur. Oysa, Sosyalist Parti, görüşlerini halkı ayaklandırarak yaşama geçirmek istemekte ve ancak kendi görüşlerinin doğru olduğu kanısıyla yalnız bu doğrultudaki uygulamalara saygı göstermektedir. Bunun dışındakileri şiddetle karşılamakta, kendi amacına uygun sonuç alınması için halkı devlete karşı ayaklandırmayı olağan bulmaktadır.

Yukarıda açıklandığı üzere; konunun önemi nedeniyle sözlü açıklamaya gerek duyulmuş, önceden bildirimde bulunularak yöneticiler dinlenmiştir. Kendi anlatımlarından sonra, konunun açıklık kazanması, yapıldığı savunulan çalışmaların amacının ve yönünün isabetle saptanması için sorular sorulmuştur. Alınan yanıtlar ve dosyadaki kanıtlar (film, broşür, dergi, gazete, kitap vd.) Anayasa'nın ve Siyasi Partiler Yasası'nın açık ve kesin biçimde yasakladığı eylemlerin artırılarak sürdürüldüğünü ortaya koymuştur.

Özetlendiğinde, Sosyalist Parti, Türk Ulusu'nu ırk esasına dayalı olarak "Türk ve Kürt Ulusları" biçiminde ikiye bölmüş, bu biçimde ortaya çıkardığı, gerçek dışı ezilen bir ulus olarak nitelendirdiği Kürtlere kendi kaderini tayin hakkının verilmesini savunmuş bölücü faaliyetini Anayasa'ya ve Siyasi Partiler Yasası'na aykırı olarak sürdürmüştür. Türkiye'nin her kesiminde yerleşmiş, kaynaşmış bir topluluğu demokratik siyasal faaliyet görüntüsü altında ayrı bir devlet kurması için ayaklanmaya itmiştir.

"Serhıldan Çağrılar-1: Kawa Ateşi Yaktı",

"Serhıldan Çağrılar-2: Karpuz Değil Cesaret Ekin" sözleri ile verilmek istenen mesajla varılmak istenen hedef ve izlenecek yolun boyutları ortaya konulmuştur.

Sosyalist Parti Genel Başkanı tarafından yapılan sözlü açıklamada, "Serhıldan" sözcüğünün "ayağa kalk" anlamında olduğu savunulmuş ise de, kullanıldığı yer ve ortam içinde bunun bir ayaklanma çağrısı olduğu belirgindir. Serhıldan kelimesi bu anlamda kullanılmaktadır. "Kawa Ateşi Yaktı", "Karpuz Değil Cesaret Ekin" sözleri de bu yöndedir.

Yukarıdaki açıklamalardan anlaşılacağı üzere, Anayasa'ya göre Türkiye Cumhuriyeti'nde birden fazla ulus olamaz. Türk ulusu içinde hangi kökenden gelirse gelsin Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür. Türk ulusu olgusu yerine ırkçılığa ve etnik özelliklere dayanan ayrılıklar ve Türk vatandaşlığını değiştirecek savlar, Siyasi Partiler Yasası'nın 78. maddesinin (a) bendinde yazılı hükümlere aykırılık oluşturur. "Kürt halkı kendi geleceğini belirlemek yolunda özgür iradeye sahiptir. İsterse ayrı bir devlet kurabilir." savından, Anayasa'da öngörülen ülke ve millet bütünlüğünden uzaklaşıldığı ve ırka dayalı olarak "Türk ve Kürt milletleri" ayrımına ve ayrı devletler kurmak yoluna gidilmek istendiği açıkça anlaşılmaktadır.

81. maddenin (a) bendinde, Siyasi partilerce, ülke üzerinde ırk ya da dil ayrılığına dayanan azınlıklar bulunduğu ileri sürülemeyeceği öngörülmektedir. Sosyalist Parti'nin yayınlarda

ise sık sık "Kürtlerin millî varlıklarının ve meşru haklarının inkâr edildiğinden, ezilen bir Kürt milletinin bulunduğundan" söz edilmiş, Ulus birliğinin temel ilkesi olan Atatürk Milliyetçiliğine karşı çıkmıştır. Bu hususlar Sosyalist Parti'nin, Siyasi Partiler Yasası'nın 81. maddesinin (a) bendine de aykırı davrandığını açıkça göstermektedir.

"Kürt milletinin demokratik kültürü, baskıların sona erdirilmesi sonucu serpilme olanağına kavuşacaktır." biçimindeki anlatımlarla 2820 sayılı Kanun'un 81. maddesinin (b) bendine aykırı davranılmakta, Türk dili ve kültüründen başka dil ve kültürleri korumak, geliştirmek, yaymak yoluyla azınlık yaratarak millet bütünlüğünün bozulması amaçlanmaktadır. Partinin bu tutumuyla gösterdiği doğrultu ve getirdiklerinin ulusu bölmek olduğu açıktır. Bu yoldaki eylemlerle dosyada birbirini doğrulayan geçerli kanıtlardan davalı Siyasi Parti'nin Anayasa'nın 69. maddesinin birinci fıkrası ile Siyasi Partiler Yasası'nın 78. maddesinin (a) bendi ve aynı Yasa'nın 81. maddesinin (a) ve (b) bentlerine aykırı davrandığı anlaşılmıştır. Bu nedenlerle Sosyalist Parti'nin Siyasi Partiler Yasası'nın 101. maddesinin (b) ve (c) bentleri gereğince kapatılması gerekir.

VIII- SONUÇ :

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 14.11.1991 günlü, SP. 23. Hz. 1991/94 sayılı İddianamesi'nde Sosyalist Parti'nin Anayasa'nın Başlangıç Kısmı'na ve 3., 4., 14., 66., 68. maddeleriyle 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın 78. ve 81. maddelerine aykırı olarak, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı amaçladığı ileri sürülerek Siyasi Partiler Yasası'nın 101. maddesinin (a), (b) ve (c) bentleri gereğince kapatılmasına karar verilmesi istenmekle gereği düşünüldü :

1- Sosyalist Parti'nin faaliyetlerinin Anayasa ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'na aykırı olduğuna ve 2820 sayılı Yasa'nın 101. maddesinin (b) ve (c) bentleri uyarınca davalı parti'nin KAPATILMASINA,

2- Davalı parti'nin bütün mallarının 2820 sayılı Yasa'nın 107. maddesi uyarınca Hazine'ye geçmesine,